

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*), Ana
Vanessa Prieto (*maquetació i gràfics*).

Rúbriques: Francesc-Marc Álvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega,
Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S.
Jardi, Alfons Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas,
Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger
Palà, Marta Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba,
Ferran Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon
Tremosa, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronat
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Míriam Díez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez, David
Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani Gómez (*País
Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep Enric Llebot,
Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M. Oleaque, Roger
Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar Palazuelos, Juli
Peretó, Carles Pont, Cristina Simon, Lluc Soler, Eva
Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi Vicente.

Traductors: David Egea, Carme Geronès, Mercè
Ardiaca, Blanca Juan, Mireia Menal, Sara Roca i
Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Agència Efe, Tina Bagué, Fer,
José Luis Iniesta, Salvador Llosà, Toni Payà, Jordi Play
i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanessa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Foto de la portada: Jordi Play.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldaia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

*Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap
mitjà: mecànic, fotoquímico, electroòptic, magnètic, de fotocòpia,
ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.*

Diagonal i Pollença

Tradicionalment, les caixes d'estalvis han fet una funció social de primera magnitud que ha arribat a suplir un sistema de protecció molt deficient per part dels poders públics. De fet, l'origen de les caixes –la majoria, de final del segle XIX– és una sindicació d'esforços vinculada a un territori concret que es beneficiava col·lectivament del creixement de les empreses i de les explotacions de la zona.

En el curs d'un segle llarg, les caixes van créixer a poc a poc, si fa no fa al mateix ritme que es desenvolupaven els territoris als quals s'adreçaven. I, amb variacions, aquest sistema va ser plenament eficaç durant la major part de la història. Fins que, de sobte, van afegir-se temeràriament a la bombolla immobiliària, amb els resultats devastadors que tots coneixem.

El cas és que el sistema de caixes que encapçalava el sector financer a tot l'arc mediterrani s'ha esfondrat, amb comptades excepcions. Una part ha estat intervinguda per l'estat, amb entitats de les dimensions de CatalunyaCaixa, Unnim i la CAM, que s'han quedat sense cap marge de maniobra i en espera de sanejament i venda posterior. En uns altres casos, les entitats han pogut esquivar la nacionalització, però al preu de perdre la capacitat de decisió en benefici de grans corporacions financeres amb seu central a Madrid. Tot plegat, una bancarització feta en males condicions que es desvincula del territori i que comportarà, inevitablement, una reducció seriosa de l'obra social que oferien, sense que quedi clar quines institucions poden suplir aquesta assistència, especialment en un context de crisi duríssima i escassetat extrema del diner públic disponible.

El futur d'aquesta obra social només sembla assegurat, de moment, en els dos extrems de l'antic sistema de caixes d'estalvis. D'una banda, "la Caixa" té una mida prou gran i una gestió prou eficient per a haver pogut defugir la intervenció i, tot i haver estat convertida en un banc convencional, garantirà el volum de la seva inversió amb finalitats socials i culturals. D'una altra, entitats com Caixa Ontinyent i Caixa Pollença han estat prou clarividents per a evitar la caiguda en el pou immobiliari i s'han mantingut fidels als territoris d'origen, al marge d'operacions d'alt risc i d'expansions explosives.

Ara resta per veure de quina manera es poden assegurar les prestacions que s'han quedat sense un suport financer clar. És el moment de la política, i és l'ocasió de revisar tot un sistema considerat exemplar que, per contra, no ha resistit la caiguda del sector immobiliari. Cal repensar el sector financer i repensar l'assistència social.

Als nostres lectors

Dos jubilats juguen a escacs, en aquest cas en un casal per a gent gran de CatalunyaCaixa. Una escena quotidiana que ningú no havia pensat mai que pogués arribar a estar en risc. Però sí. Ho hem caricaturitzat –i exagerat– en la nostra Gatonera, però la veritat és que l'obra social de la majoria de les caixes d'estalvis perillosa greument i pot desaparèixer si no es prenen mesures molt severes. La bancarització –si no la nacionalització– de les caixes ha deixat sense raó de ser un esforç enorme de gran utilitat social i cultural que anava directament vinculat a l'adscripció d'aquestes entitats a un territori ben identificable. Per això aquesta setmana hem volgut explicar les raons del que pot arribar a ser una greu fallida social.

Salvador Cot